
„In Iglau war alles schlimmer...“

Transformationen einer tschechisch-deutschen Stadt vor und nach 1945

Eine Dokumentation

„V Jihlavě bylo všechno horši...“

Proměny česko-německého města před rokem 1945 a po skončení války

Sborník dokumentů

Herausgegeben für das Gymnázium Jihlava
und das Nikolaus-Kopernikus-Gymnasium Weißenhorn
von Ulrich Scheinhammer-Schmid

Vydal Ulrich Scheinhammer-Schmid pro Gymnázium Jihlava
a Gymnázium Mikuláše Koperníka Weißenhorn

Inhalt

8 Vorspann

Was ist Heimat? Schüleraussagen / Gedichte von Josef Čapek und Louis Fürnberg / Vorwort der Herausgeber / Grußworte

22 Einführung in den Band

Ulrich Scheinhammer-Schmid, Nikolaus-Kopernikus-Gymnasium Weißenhorn

65 Deutsch-tschechische Beziehungen in Iglau 1848-1945

Jaroslav Beneš, Gymnázium Jihlava

106 Intermezzo 1: Die Kontakte zwischen dem Gymnázium Jihlava und dem NKG Weißenhorn

Die Anfänge unseres Austauschs / Das Projekt: „Iglau und Jihlava 1945...“ / Das Seminar auf Burg Hohenberg / Schüler-Essays / Teilnehmerliste 2011

130 Der „Mährische Grenzbote“ und sein Umkreis 1937-1942

Analyse historischer Texte und Artikel / Die Umbruchsjahre 1937/38: Unter dem Einfluss der Nazis / Die Protektoratsjahre 1939-1942

180 Intermezzo 2: Das Projekt 2009/2010 „Freund und Feind in den Medien“

Erste Austauschwoche in Weißenhorn vom 04.-10. Oktober 2009 / Eindrücke von der Ausstellung „Nationalsozialismus in München“ / Die Austauschwoche in Jihlava vom 17.-23.04.2010 / Teilnehmerliste Projekt 2009/2010

196 Akten und Gutachten aus der NS-Verwaltung

Schreiben der Verwaltung über die Sprachinsel 1939-1941 / Die „Zigeunerkolonie“ in Schritzenz - Das Schicksal der Familie Kraus / Gutachten des Rasse- und Siedlungshauptamts der SS über die „Iglauer Sprachinsel“ (abgegeben März 1945)

358 Intermezzo 3: Das Projekt 2008/2009 „Zeitzeugenbefragung“

Stimmen aus der deutschen und tschechischen Presse zu unserem Projekt / Teilnehmerliste Projekt 2008/2009

368 Zeitungsartikel und Zeitzeugenberichte zur Vertreibung

Artikel aus tschechischen Zeitungen nach 1945 / Zeitzeugen- und Erinnerungsberichte (Heimatvertriebene und Heimatverbliebene)

452 Anhang: Bilderläuterungen / Register / Sponsoren

Obsah

Slovo úvodem	8
Co je domov? Vyjádření studentů / básně Josefa Čapka a Louise Fűrnberga / Předmluva vydavatelů / Zdravice	
Úvod ke sborníku	43
Ulrich Scheinhammer-Schmid, Gymnázium Mikuláše Koperníka Weiűenhorn	
Česko - německé vztahy v Jihlavě 1848-1945	88
Jaroslav Beneű, Gymnázium Jihlava	
Intermezzo 1: Kontakty mezi Gymnázíem Jihlava a GMK Weiűenhorn	121
Počátky naší spolupráce / Projekt „Iglau a Jihlava 1945 - proměna jednoho města“ / Seminář na hradě Hohenberg an der Eger (v červnu 2011) / Eseje studentů	
Mährischer Grenzbote a jeho zaměření v letech 1937-1942	158
Analýza historických textů a článků / Zlomová léta 1937/38: Pod vlivem nacistů/ Období protektorátu 1939-1942	
Intermezzo 2: Projekt 2009/2010 „Obraz přítele a nepřítele v médiích“	190
První týden výměnného pobytu ve Weiűenhornu 4.-10. října 2009 / Dojmy z výstavy „Nacionální socialismus v Mnichově“ / Týden výměnného pobytu v Jihlavě 17.-23.04.2010	
Spisy a posudky z německých úřadů/správních orgánů	288
Úřední dopisy o Jihlavském jazykovém ostrově z let 1939-1941 / „Cikánská kolonie“ ve Stríteűi - osud rodiny Krausovy / Posudek Říšského úřadu pro rasové a osídlovací záležitosti o Jihlavském jazykovém ostrově (zaslaný v březnu 1945)	
Intermezzo 3: Projekt 2008/2009 „Anketa mezi pamětníky“	361
Ohlasy na náš projekt z českého a německého tisku	
Novinové články a vyprávění pamětníků o vyhnání	415
Články z českých novin po roce 1945 / Vyprávění a vzpomínky pamětníků (vyhnaných i na Jihlavsku nadále žijících Němců)	
Příloha: Vysvětlivky k vyobrazení / Rejstřík / Sponzoři	457